

РЕШЕНИЕ

№ 697

гр. София, 08.02.2016 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 10 състав, в публично заседание на 09.12.2015 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Камелия Стоянова

при участието на секретаря Силвиана Шишкова, като разгледа дело номер **596** по описа за **2015** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от АПК, вр. чл. 118, ал. 1 от КСО.

Образувано е по жалба от В. К. И. срещу решение № РО-835/12.11.2013 г. на директора на ТП на НОИ С. град.

В жалбата се поддържа, че актът е постановен в противоречие с материалноправни норми - отменително основание по чл. 146, т. 4 от АПК. Иска се отмяната на решението.

Ответникът – директорът на ТП на НОИ С. град изразява становище за неоснователност на жалбата, административният акт е законосъобразен, издаден в съответствие с материалния закон, при спазване на административно производствените правила за издаването му и в съответствие с целта на закона.

Съдът, като обсъди становищата на страните и доказателствата по делото и направи проверка, на основание чл. 168, ал. 1 от АПК, на законосъобразността на оспорения административен акт и на посоченото в жалбата основание по чл. 146, т. 4 от АПК, приема за установени следните обстоятелства по делото:

По заявление № 14000523/14.05.2008 г., подадено от В. К. И. е постановено разпореждане № 510105686189/16.05.2008 г. на ръководителя по пенсионно осигуряване, считано от 05.01.2008 г., на В. К. И. е отпусната лична пенсия за осигурителен стаж и възраст в минимален размер съгласно чл. 70, ал. 7 от КСО. С разпореждане № [ЕГН]/21 от 27.06.2008 г. пенсията на лицето е била изменена по чл. 99, ал. 1, т. 6 от КСО в действителен размер при базисен период 01.01.1984 г. – 31.12.1986 г. с доход 17 504 лв. и базисен период 01.01.1997 г. – 04.01.2008 г. с

осигурителен доход 71147, 15 лв. Пенсията на жалбоподателя впоследствие е била променяна по представен осигурителен стаж за положен труд след пенсиониране. С разпореждания от 01.04.2009 г. и от 01.07.2009 г. са били извършени осъвременявания в размера на пенсията на основание настъпили законодателни промени. С разпореждане № [ЕГН]/32 от 23.04.2010 г. на ръководителя по пенсионното осигуряване е изменена личната пенсия на лицето на основание чл. 21, ал. 1 от Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж от допълнително представен осигурителен стаж след пенсионирането, като зачетеният общ осигурителен стаж, превърнат към трета категория труд възлиза в размер на 46 години, 3 месеца и 20 дни. Впоследствие въз основа на осигурителен стаж положен след пенсиониране, общо зачетеният осигурителен стаж, превърнат към трета категори труд е определен на 47 години, 3 месеца и 20 дни, а впоследствие отново поради положен стаж след пенсиониране, общо зачетеният осигурителен стаж превърнат към трета категория труд възлиза на 48 години, 3 месеца и 20 дни. От събраните по делото доказателства се установява, че с придружително писмо от 07.01.2013 г. дирекция «Краткосрочни плащания и контрол» в С. е препратила до дирекция «Пенсии» в С. два броя констативни протоколи № 11/26.11.2012 г. и 12/26.11.2012 г. във връзка с извършени проверки в осигурителите [фирма] и [фирма], както и оригинали на удостоверения за осигурителен доход обр. УП-2, изх. № М 110/29.11.2012 г. за периода 01.01.1997 г. – 31.03.1997 г. и обр. УП-2 с изх. № М 45/29.11.2012 г. за периода 03.04.2007 г. – 04.01.2008 г., относно В. К. И.. При извършване на проверката (в резултат на която са били издадени тези протоколи), за В. К. И. е установено, че е назначен при осигурителя [фирма], правопреемник на завод за метални конструкции «Б.» К. със заповед № 62/13.06.1978 г., считано от 14.06.1978 г., а трудовото правоотношение с лицето е било прекратено със заповед № 26/30.03.2007 г.

При проверката осигурителят е представил трудови договори, заповеди за назначаване и прекратяване на трудово правоотношение, разплащателни ведомости за периода от 01.01.1997 г. до 31.12.2009 г., както и от 01.06.2005 г. до 31.12.2005 г. Установено е, че за периода 01.01.2000 г. – 31.05.2005 г. при осигурителя [фирма] липсват ведомости за окончателно изплатени работни заплати (включително и за жалбоподателя). Контролните органи на НОИ са установили, че издаденото във връзка с пенсионирането на И. удостоверение обр. УП-2 № 451/15.05.2008 г. за периода 01.01.1997 г. – 31.03.2007 г. е издадено в частта за осигурителния период от 01.01.2000 г. до 31.05.2005 г. въз основа на представени от лицето фишове за работни заплати, а не въз основа на разплащателните ведомости, представляващи първична счетоводна документация. В тази връзка контролните органи са дали предписание на осигурителя при изготвяне на удостоверение обр. УП-2 на В. К. И. за периода 01.01.2000 г. – 31.12.2002 г. като доход да бъде посочена минималната работна заплата за страната, а за времето от 01.01.2003 г. до 31.05.2005 г. – минималния месечен осигурителен доход, като в съответствие с това са определили осигурителния доход на лицето по години. На осигурителя са дадени предписания за подаване на декларация обр. № 1 «данни за осигуреното лице», съгласно чл. 5, ал. 4 от КСО в компетентната ТД на НАП с коректни данни за лицето за периода от 01.01.2000 г. до 31.05.2005 г. относно размера на осигурителния доход, както и задължителни предписания за издаване на удостоверения за осигурителен доход с верни данни за осигурителен доход, които анулират предходно издадения обр. УП-2 изх. № 451/15.05.2008 г. за периода 01.01.1997 г. – 31.12.2007 г.

В констативен протокол вх. № 12/26.11.2012 г. е отразен резултат от извършена проверка по разходите на ДОО на основание чл. 108, ал. 1 от КСО от контролните органи по чл. 107 от КСО при осигурителя [фирма]. При извършване на проверката за В. И. е установено, че е назначен при осигурителя [фирма] по трудов договор № 26/29.03.2007 г., считано от 03.04.2007 г., трудовото правоотношение с лицето е прекратено със заповед № 37/04.01.2008 г., лицето е назначено отново с трудов договор № 116/13.01.2008 г. и трудовото правоотношение е прекратено, считано от 03.02.2012 г. На осигурителя са дадени задължителни предписания за издаване на удостоверения с верни данни за продължителността на осигурителния стаж и осигурителния доход, както и за подаване на коректни данни за лицето с декларация обр. 1 «данни за осигуреното лице» съгласно чл. 5, ал. 4 от КСО. В резултат на дадените задължителни предписания от контролните органи на НОИ, [фирма] е издало удостоверение обр. УП-2 № М-110/29.11.2012 г. за осигурителен доход за периода от 01.01.1997 г. до 31.03.2007 г. в съответствие с данните в разплащателните ведомости, като е посочено, че се анулира предходно издадено удостоверение обр. УП-2 № 451/15.05.2008 г. Ново удостоверение обр. УП-2, изх. № М-45/29.11.2012 г. е издадено и от [фирма] за периода от 03.04.2007 г. до 04.01.2008 г. с коректни данни относно размера на осигурителния доход, като е отбелязано, че удостоверението анулира удостоверение обр. УП-2 № 57/13.05.2008 г. Въз основа на данните от проверката в осигурителите [фирма] и [фирма], отразени в посочените протоколи е постановено и разпореждане № [ЕГН]/2 от 10.05.2013 г., с което е извършено поправяне на разпореждане № [ЕГН]/9 от 16.05.2008 г. и всички последващи за изменение на личната пенсия за осигурителен стаж и възраст на В. К. И., като са взети новите данни за осигурителния доход за изчисляване на размера на пенсията, включително е извършено поправяне и на разпореждане от 24.06.2011 г. за изменение на пенсията, считано от 13.04.2011 г.

С разпореждането е изменена пенсията от 25.04.2012 г. на основание чл. 99, ал. 1, т. 2 от КСО като е определен индивидуален коефициент 1, 608 при базисен период 01.01.1984 г. – 31.12.1986 г. и осигурителен доход 17504, 00 лв. и от базисен период 01.01.1997 г. – 28.02.2009 г. с осигурителен доход в размер 59 005, 00 лв., като е постановено надвзетата пенсия да не се събира от лицето, а от осигурителя на основание чл. 110 от КСО. С разпореждане № 510 1056861 510105/67 от 20.08.2013 г. е поправено разпореждането от 10.05.2013 г. поради погрешно определяне на индивидуалните коефициенти за изчисляване на пенсията. При осъществен контрол по административен ред на посоченото разпореждане е постановено решение № РО-835/12.11.2013 г. на директора на ТП на НОИ С. град, с което обжалваното разпореждане е потвърдено като законосъобразно, като административният орган е определил като неоснователни исканията на лицето за определяне на по-висок дължим осигурителен доход да изчисляване на индивидуалния коефициент и размера на пенсията, при позоваването на осигурителния доход, отразен във фишове за заплати, като е посочил, че последните не били представени към административната преписка и жалбоподателят не разполага с тях.

При осъществен съдебен контрол за законосъобразност на посоченото решение, с решение № 3648/30.05.2014 г., постановено по адм.д. № 11879/2014 г., Административният съд С. град е отменил това решение, като е приел, че за процесния период 01.01.2000 г. – 31.05.2005 г. са налични авансови изплащателни ведомости, като е обосновал изводите си с чл. 40, ал. 1 от Наредбата за пенсиите и

осигурителния стаж. Това съдебно решение е отменено с решение № 405/14.01.2015 г., постановено по адм.д. № 9416/2014 г. на Върховния административен съд, като в мотивите си съдът е посочил, че по делото следва да се събере цялата преписка, по която са били издадени задължителните предписания, както и данните в наличните авансови ведомости за размерите на помесечно начисляваните на В. К. И. аванси през процесния период от 01.01.2000 г. до 31.05.2005 г. Указания в тази насока са дадени на ответника по спора с определение от настоящата съдебна инстанция от 23.01.2015 г., като административната преписка по издаването на тези указания е представена по делото. На 06.11.2015 г., в изпълнение на дадени от тази инстанция указания, в деловодството на съда са представени и наличните авансови ведомости за размера на помесечно начисляваните за В. К. И. аванси за периода 01.01.2000 г. – 31.05.2005 г.

При така установената фактическа обстановка съдът прави следните правни изводи: Жалбата е подадена в преклузивния срок по чл. 118, ал. 1 от КСО, подадена е от надлежна страна по чл. 117, вр. чл. 118, ал. 1 от КСО, срещу подлежащ на оспорване административен акт и е допустима.

По същество, същата е основателна по следните съображения:

Предмет на съдебен контрол за законосъобразност в производството пред настоящата инстанция е решение № РО-835/12.11.2013 г. на директора на ТП на НОИ С. град.

От оплакванията, съдържащи се в жалбата до решаващия административен орган, както и от оплакванията, съдържащи се в жалбата до съда следва извода, че между страните не съществува спор относно методиката, свързана с изчисляването на пенсията, а спорът е относно начина, по който е формирана общата основа на осигурителния доход, която служи за база на изчислението и по-точно на определени периоди от време, които не са били признати от административния орган и съответно заменени с размера на минималната работна заплата за страната. Процесните периоди са 01.01.2000 г. – 31.05.2005 г., като за осигурителния период от 01.01.2000 г. до 31.12.2002 г. при изчисляване на индивидуалния коефициент на пенсията е взета предвид от административния орган минималната работна заплата за страната, а за времето от 01.01.2003 г. до 31.05.2005 г. – минималния месечен осигурителен доход, като административният орган е обосновал изводите си с обстоятелството, че при осигурителите липсват разплащателни ведомости с данни за окончателно изплатени работни заплати за посочените периоди.

Именно липсата на окончателни ведомости за работни заплати за посочения период е дала основание на административния орган да приложи чл. 40, ал. 2 и ал. 7 от Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж въз основа на подадени от осигурителите коригиращи декларации. За обстоятелствата, по които е налице спор между страните в първото съдебно производство е била допусната експертиза, като вещото лице е установило, че е налице разлика между данните за жалбоподателя в персоналният регистър на НОИ за осигурените лица за периода 01.01.2000 г. – 31.05.2005 г. към 05.12.2009 г. и към 18.12.2012 г., като причината за тези разлики е подадена от осигурителя коригираща декларация обр. 1 във връзка със задължителните предписания, дадени от контролните органи на НОИ на основание чл. 108, ал. 1, т. 3 от КСО с констативен протокол № 11/26.11.2012 г. Именно въз основа на новите коригирани данни за осигурителния доход на жалбоподателя са били издадени нови удостоверения обр. УП-2 за спорните периоди. Осигурителят [фирма] е уведомил НОИ, че липсват ведомости за окончателно изплатени работни заплати за периода 01.01.2000 г. – 31.05.2005 г., а авансовите ведомости са налични от 01.09.2000

г.

Осигурителят [фирма] не е предоставил на вещото лице платежни документи за внесени осигурителни вноски за фондовете ДОО за процесния период 01.01.2000 г. 31.05.2005 г. При сравнението между декларирани и реално внесени суми по съответните фондове на НОИ от осигурителя [фирма], от заключението на вещото лице се установява, че осигурителят [фирма] е заплатил дължимите осигурителни вноски за негова сметка и за сметка на осигурените лица в съответствие с декларираните данни за осигурителни доходи към края на 2008 г., включително и дължимите осигурителни вноски на жалбоподателя. При проверката си при осигурителите вещото лице е събрало данни, че през м. декември 2005 г. е била извършена смяна на ръководството на [фирма], при която бившият ръководител и главният счетоводител на търговското дружество не са предали на следващия ръководител на дружеството счетоводната и друга документация по опис, като в резултат на това е установено липса на част от архива на дружеството, включително изплащателните ведомости за работни заплати за периода 01.01.2000 г. – 31.05.2005 г. При извършената проверка за изготвяне на експертизата вещото лице е установило, че месечното трудово възнаграждение е било изплащано авансово и окончателно. В хода на първото съдебно производство е бил разпитан като свидетел и Е. Д. И., като от дадените от нея свидетелски показания се установява, че от края на 2006 г. до момента, същата работи като счетоводител в [фирма], като тя е изготвяла удостоверенията за пенсиониране на работниците от [фирма] и [фирма]. От свидетелските ѝ показания се установява, че тя е изготвила и удостоверението за пенсиониране на жалбоподателя, като към този момент в предприятието не е имало окончателни разплащателни ведомости, предвид обстоятелството, че между двете предприятия не е било осъществено предаване и приемане на счетоводни документи. По отношение на жалбоподателя, свидетелят е посочила, че удостоверение УП-2 е било изготвено на базата на представени от него фишове за заплати, като въз основа на тях била създадена ведомост само за жалбоподателя, за да могат да се внесат осигуровските и за да съществува възможност за пенсионирането му. Така установените обстоятелства следва да се съобразят и обусловят приложимостта на чл. 40, ал. 1 от Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж.

Съгласно посочения текст осигурителният стаж се установява с данните по чл. 5, ал. 4, т. 1 от КСО, с трудови, служебни, осигурителни книжки и с документ по утвърден образец. Тези документи се издават въз основа на изплащателните ведомости, други разходооправдателни документи и договори за възлагане на труд (чл. 40, ал. 3 от Наредбата за пенсиите за осигурителния стаж). В случаите, когато документите по ал. 3 липсват осигурителите или техните правоприменици по изключение могат да издават удостоверения за осигурителен стаж и трудово възнаграждение или за осигурителен доход и въз основа на други автентични документи, щом те съдържат достатъчно данни за осигурителния стаж и за осигурителния доход (чл. 40, ал. 5 от Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж). Действително, в процесния случай не са налице окончателни ведомости за работни заплати за периода 01.01.2000 г. – 31.05.2005 г. Това обстоятелство, обаче обуславя приложимостта на чл. 40, ал. 3 от Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж, която дава възможност данните да се черпят и от други разходооправдателни документи. Дори и при липсата на документи по чл. 40, ал. 3 от Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж, нормата на чл. 40, ал. 5 от наредбата дава възможност осигурителен стаж, трудово възнаграждение и

осигурителен доход да се установяват въз основа на други автентични документи. От събраните по делото доказателства (изслушаната по делото съдебно-счетоводна експертиза) се установява, че за периода 01.01.2000 г. 31.05.2005 г. окончателните изплащателни ведомости на търговското дружество са изгубени. За периода 01.09.2000 г. 31.05.2005 г. са налични авансови изплащателни ведомости. Както и се посочи по-горе в мотивите на това решение, работните заплати в търговското дружество са били изплащани авансово и окончателно, което е в съответствие с чл. 270, ал. 2 от Кодекса на труда.

От заключението на изготвената по делото съдебна експертиза се установява, че авансовите разплащателни ведомости носят подписи на работниците, получили възнаграждението си. Данните, съдържащи се в експертизата, че осигурителните вноски на жалбоподателя са били внесени изцяло върху посочените в обр. УП-2, издадено през 2008 г., суми, съвпадат с показанията на разпитания по делото свидетел (в първото съдебно производство), който установява, че лично е изготвил ведомости за жалбоподателя въз основа на данните по фишовете за работни заплати, за да могат да се внесат осигурителните вноски. В хода на това съдебно производство по делото са представени и фишовете за работни заплати на жалбоподателя за процесния период. Следователно от събраните по делото доказателства по несъмнен начин се установява размерът на осигурителния доход на жалбоподателя. Налице са авансови разплащателни ведомости по смисъла на чл. 40, ал. 3 от Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж, както и други документи по смисъла на чл. 40, ал. 5 от Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж, съдържащи данни за осигурителния стаж на жалбоподателя, върху който доход от събраните по делото доказателства по несъмнен начин се установява, че са били внесени осигурителни вноски. Налице е съвпадане между данните по пресоналния регистър на НОИ към 05.12.2009 г. и данните при осигурителя за изплатен осигурителен доход на жалбоподателя.

Последващите коригиращи декларации, подадени от осигурителите на основание на издадените задължителни указания от контролните органи на НОИ не следва да водят до влошаване на положението на жалбоподателя като добросъвестно лице, което е получило осигурителен доход, върху който са внесени осигурителни вноски за процесния период. Както в производството пред административния орган, така и в производството пред настоящата инстанция в тежест на жалбоподателя е да докаже обстоятелствата относно осигурителния доход за посочените от него периоди с необходимите за това документи, които са посочени именно в чл. 40, ал. 2 от Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж. В процесния случай от жалбоподателя е била представена както трудова книжка, така и месечни разплащателни фишове за спорните периоди. Трудовата книжка действително представлява документ за установяване на трудов стаж, но не и за осигурителен доход. Правилно и решаващият административен орган в решението си посочва, че с нея могат да се установяват факти, свързани със съществуването на трудово правоотношение, но не може да се установява осигурителен доход.

Това обстоятелство и така направените изводи, обаче не изключват приложимостта на чл. 40, ал. 5 от Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж, съгласно който случаите, когато документите по ал. 3 липсват, осигурителите или техните правоприменици по изключение могат да издават удостоверения за осигурителен стаж и трудово възнаграждение или за осигурителен доход и въз основа на други автентични документи, щом те съдържат достатъчно данни за осигурителния стаж и за осигурителния доход. Действително, не са открити разплащателните ведомости за процесните периоди, но съгласно трайно установената съдебна практика липсата на разплащателни ведомости не може да породи неблагоприятни правни последици за добросъвестния работник по трудово или приравнено по трудово правоотношение при определяне на категорията труд при пенсиониране. В процесния случай вещото лице по назначената съдебно-икономическа експертиза е извършило задълбочено изследване, включително посещение на място при осигурителите, като след извършена проверка назначената по делото съдебно-счетоводна експертиза е дала заключение за размера на осигурителния доход на лицето за периода, изчислен въз основа на запазените месечни разплащателни фишове, приложени в личното досие, като е изчислила и размер на личната пенсия за осигурителен стаж и възраст на жалбоподателя. Разплащателните фишове представляват автентични счетоводни документи, съдържащи цялата информация за получаваните месечни трудови възнаграждения.

От информацията, съдържаща се в тях е видно името на лицето, предприятието, където същото е полагало труда си, длъжността, размера на брутното и нетното възнаграждение с отбелязването на всички направени удръжки. Следователно са налице предпоставките по 40, ал. 5 от Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж за определяне по изключение на осигурителния доход на лицето въз основа на други автентични документи, съдържащи достатъчно данни относно размера на реално получените месечни трудови възнаграждения. В тази връзка следва да се има предвид обстоятелството, че смисълът на разпоредбите по социалното осигуряване и по-точно тези, отнасящи се до документите, които следва да бъдат представени при пенсиониране е да бъде издирена обективната истина относно действително положения трудов стаж, респективно получения осигурителен доход. В процесния случай административният орган не е издирил обективната истина, като не е съобrazil представените от жалбоподателя фишове за работна заплата за процесните периоди.

Обжалваният административен акт е издаден от компетентен орган – съгласно чл. 117, ал. 3 от КСО ръководителят на съответното териториално поделение се произнася по жалбите или исканията с мотивирано решение в едномесечен срок от получаването им. Следователно, при издаването на обжалваното решение не са били допуснати нарушения на административно производствените правила, актът съдържа мотиви - в обстоятелствената му част има позоваване на правнорелевантните факти, а удостоверяващите ги

доказателства са приложени към административната преписка, издаден е от компетентен орган. Същият, обаче е издаден в противоречие с материалния закон, което обстоятелство налага отмяната му като незаконосъобразен.

Изложените фактически предпоставки за извършената преценка и цитираното правно основание, позволяват да се извърши контрол за законосъобразност на волеизявлението на административния орган.

По изложените съображения оспореният административен акт е незаконосъобразен, поради което следва да бъде отменен.

С оглед на изхода на спора на жалбоподателя следва да се присъдят направените по делото разноски в размер на 800 лв. – 200 лв. внесен депозит за вещо лице и 300 лв. възнаграждение за адвокат по представен договор за правна защита и съдействие.

Като взе предвид направените фактически и правни изводи, съдът и на основание чл. 173, ал. 2, предложение второ от АПК

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решение № РО-835/12.11.2013 г. на директора на ТП на НОИ С. град.

ОСЪЖДА Националния осигурителен институт да заплати на В. К. И. направените по делото разноски в размер на 800 лв.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба в 14-дневен срок от съобщаването му, пред Върховния административен съд, с връчване на преписи за страните по чл. 138 от АПК.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪДИЯ